

ДОКЛАД

ЗА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТП ДГС „АЛАБАК” ПРЕЗ 2020 Г.

Настоящото проучване е извършено в периода януари-декември 2020 г. във връзка с годишния мониторинг за територията на ТП ДГС „Алабак”. Инвентаризацията и мониторингът са направени съгласно система за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Алабак” съгласно изискванията на Критерий 8.2.2 от Националния стандарт за отговорно управление на горите в България.

ДГС „Алабак” обхваща територия от 27002.8 ха (общо по ГСП – 2018 год.) и е разположено в богатата и интересна откъм биоразнообразие и природни дадености част на Западни Родопите – Чепинската котловина. Горските екосистеми в района са много ценни от икономическа, екологична и социална гледна точка. Това са високопродуктивните иглолистни и широколистни гори с богат растителен и животински свят. Те притежават изключителна водорегулираща, почвозащитна и противоерозионна роля за тази част на планината.

Поради изтъкнатите причини една значителна част от горите на територията на ДГС „Алабак” се включват в различните категории ВКС. Същевременно голяма част от така определените за ГВКС насаждения попадат в различни категории защитни и рекреационни гори и гори в защитени територии (ЗРГГЗТ), в т.ч.: вододайни зони, курортни гори, защитени територии и местности, защитени зони по НАТУРА 2000 и пр. Това прави гората в този дял на Родопите изключително значима за поддържане и повишаване на всички

идентифицирани консервационни стойности, вкл. вече обявените по ЗГ защитни и рекреационни гори и гори в защитени територии. В такива случаи като препоръки и указания за стопанисване и мониторинг се прилагат на първо място указанията в съответните заповеди за обявяване, а след това най-строгия измежду кореспондиращите режими по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

I. ФИНАНСОВ ПЛАН НА СТОПАНСТВОТО.

Изпълнението на Финансовия план на ТП ДГС „Алабак” през 2020 год. е представено в следната таблица:

№	ДЕЙНОСТИ	ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА 2020г.				ОТЧЕТ КЪМ КРАЯ НА ЧЕТВЪРТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2020г.					
		ПРИХОДИ		РАЗХОДИ		ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ	ПРИХОДИ		РАЗХОДИ		ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ
		ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ		ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	
1.	ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА	3 600 987	0	1 272 594	0	2 328 393	3 104 453	0	1 232 638	0	1 871 815
2.	ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ	57 143	0	101 489	0	-44 346	41 403	0	63 691	0	-22 288
3.	ЛОВНОСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И ТУРИЗЪМ	44 789	0	121 695	0	-76 906	14 295	0	119 223	0	-104 928
4.	СТРАНИЧНИ ДЕЙНОСТИ	10 100	0	90	0	10 010	8 382	0	83	0	8 299
5.	АДМИНИСТРАТИВНИ И СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ	26 900	0	1 995 558	0	-1 968 658	59 180	0	1 719 554	0	-1 660 374
I.	ВСИЧКО (1+2+3+4+5):	3 739 919	0	3 491 426	0	248 493	3 227 713	0	3 135 189	0	92 524
II.	ФОНД "ИНВЕСТИЦИИ В ГОРИТЕ"	482 162		10 324			471 669		2 252		

№	Други показатели	Мярка	Количество
1.	Наличност на склад на добита дървесина към 01.01.2020г.	куб.м.	996
2.	Ползване на дървесина общо към 01.01.2020г.	куб.м.	52 696
3.	Инвестиционна програма към 01.01.2020г.	лв.	10 324
4.	Вземания от клиенти към 01.01.2020г.	лв.	0
5.	Задължения към доставчици към 01.01.2020г.	лв.	36 866
6.	Парични средства в каса към 01.01.2020г.	лв.	0
7.	Парични средства в банка към 01.01.2020г.	лв.	235 058
8.	в т.ч. гаранции	лв.	407 727
9.	Средносписъчна численост на персонала, в т.ч.:	бр.	87
9.1.	административен персонал - от прил. 5.1	бр.	14
10.	персонал, зает в стопанската дейност, ловната дейност, услуги и опазване на ГТ - от прил. 5.1	бр.	60
11.	средносписъчен брой работници по дейности в горите - сбор от прил. 1.1, 2, 3.2, и 4	бр.	13

№	Други показатели	Мярка	Количество
1.	Наличност на склад на добита дървесина към 31.12.2020г.	куб.м.	852
2.	Ползване на дървесина общо към 31.12.2020г.	куб.м.	58 689
3.	Инвестиционна програма към 31.12.2020г.	лв.	12 011
4.	Вземания от клиенти към 31.12.2020г.	лв.	0
5.	Задължения към доставчици към 31.12.2020г.	лв.	36 967
6.	Парични средства в каса към 31.12.2020г.	лв.	0
7.	Парични средства в банка към 31.12.2020г.	лв.	297 938
8.	в т.ч. гаранции	лв.	348 619
9.	Средносписъчна численост на персонала, в т.ч.:	бр.	85
9.1.	административен персонал - от прил. 5.1	бр.	13
10.	персонал, зает в стопанската дейност, ловната дейност, услуги и опазване на ГТ - от прил. 5.1	бр.	60
11.	средносписъчен брой работници по дейности в горите - сбор от прил. 1.1, 2, 3.2, и 4	бр.	12

Като цяло Финансовият план на ТП ДГС „Алабак” през 2020 год. се изпълнява в количествено и стойностно отношение, като финансовият резултат е положителен в размер на 92 524 лв.

II. СОЦИАЛНИ СПОРАЗУМЕНЕНИЯ.

Ръководството на ТП ДГС „Алабак” през 2020 год. има подписан колективен трудов договор с две синдикални организации:

- СО на КНСБ в ТП ДГС „Алабак” – Велинград към ФСОГСДП, представлявано от инж. Николай Мишев – председател
- СС на КТ „Подкрепа” в ТП ДГС „Алабак” – Велинград към НФ ЗГС на КТ „Подкрепа”, представлявано от Лазар Марков – председател

Този договор урежда допълнителните договорени условия по въпросите на трудовите и осигурителните отношения отнасящи се до:

- трудово възнаграждение – работна заплата, допълнителни трудови възнаграждения и обезщетения;

- трудова заетост, професионална квалификация и преквалификация;
- безопасност и здраве при работа;
- работно време, почивки и отпуски;
- социални мероприятия;
- условия за синдикална дейност и социално партньорство;
- процедура за присъединяване към КТД.

Няма постъпили жалби от страна на работещите в ТП ДГС „Алабак” за периода на извършения мониторинг.

1.3. ПЛАН / ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА.

За 2020 година в ТП ДГС „Алабак” има изготвена и одобрена от директора годишна програма за обучение на служителите и работниците на фирмите изпълнители, в която са заложили следните теми:

- Прилагане на релевантното законодателство.
- Обучение по горска сертификация в т.ч.:
  - общи аспекти и действащи процедури;
  - базови конвенции на МОТ;
  - идентифициране на редки и застрашени видове и мерки за опазване;
  - ГВКС;
  - мерки за опазване на водните ресурси, почвите и биологичното разнообразие при планиране и провеждане на горскостопански дейности
  - екосистемни услуги – поддържане и/или подобряване
  - изготвяне на оценки за потенциалното и реалното въздействие върху околната среда и оценка на социалното въздействие; разработване и прилагане на мерки за ограничаване на негативните въздействия;
  - ползване на търговските марки за горска сертификация.
- Обучение по безопасност и здраве при работа:
  - използване на лични предпазни средства;
  - аспекти свързани с предоставянето на инструктажи на работниците на фирми изпълнители;
  - аспекти на контрола по ползването на лични предпазни средства и подходящо работно облекло от горските работници, изправността на техниката и изпълнението на мерките за безопасна работа в горите;
  - безопасна работа с и третиране на опасни вещества;
  - употреба, приложение и съхраняване на пестициди;
  - прилагане на спешни мерки за неутрализиране на разливи и други инциденти с химикали.
- Обучения за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при провеждане на горскостопанските дейности на територията; техники на поваляне, опазване на водните течения, опазване на почвата и превенция от ерозия, ограничаване на повредите върху оставащите на корен дървета и възобновяването, управление на отпадъците, транспортиране, съхраняване и използване на масла и горива.
  - Съвещание по залесяването.
  - Съвещание по маркиране на лесосечния фонд и качеството по извеждане на отгледни и главни сечи.
  - Обучение по охрана и контрол на горския фонд – откриване на нарушения и съставяне на актове.
  - Обучение за издаване на електронни превозни билети за транспортиране на дървесина.

Заложените в програмата обучения са изпълнени в сроковете, като за целта са изготвени и се съхраняват съответните протоколи с подписите на всички участници.

1.4. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД ВКЛЮЧИТЕЛНО НА РАБОТНИЦИТЕ НА ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ.

През 2020 година в ТП ДГС „Алабак” своевременно се предоставя закупеното чрез обществена поръчка от ЮЦДП облекло и оборудване на работещите в стопанството, като се спазват сроковете и условията определени законово и на подзаконово нормативно ниво.

Редовно се извършват обучения и инструктажи за здравословни и безопасни условия на труд на персонала на стопанството от отговорника по охрана на труда – инж. Здравко Стоилов, а на работниците на подизпълнителите от съответните старши лесничей на горскостопанския участък, в който се извършва дейността. В резултат на това се попълват и подписват в съответните срокове инструктажни книги или проверовъчни листи за работещите в т.ч. и на външните подизпълнители.

В стопанството се води регистър на трудови злополуки от отговорника по охрана на труда – инж. Здравко Стоилов. През 2020 год. няма регистрирани трудови злополуки.

Трудоустроените лица в ТП ДГС „Алабак” през 2020 год. са шест броя.

Старши лесничейте и горските стражари редовно извършват проверки за спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд от работниците на подизпълнителите, а резултатите от проверките се отразяват в чек листове, които се съхраняват в досиетата на подотделите.

За трудовата медицина и прегледи на служителите на ТП ДГС „Алабак” е сключен Договор № 38-Д/10.05.2019г., който е с двегодишен срок. Извършват се профилактични прегледи на служителите. На работещите с компютър се ежегодно се осигуряват очила за корекция на зрението със съответните защити.

Оценки на риска на работното място са разработени за всяка длъжност от фирмата по цитирания договор за трудова медицина.

Във връзка с подадено оплакване от служител на стопанството през 2020 год. е извършена една проверка от Инспекция по труда. Резултатите са отразени в протокол №ПР2014720 / 23.07.2020 г. Направени са предписания за коректно определяне на началото и края на работния ден, почивките по време на работа, както и определяне на възнаграждението за работа по време на официални празници. Съставени са два броя актове на работодателя. За отстраняване на пропуските и спазване на предписанията е издадена заповед от изпълняващия длъжността директор на стопанството, като се изготвят графици за дежурствата в почивни дни и официални празници и се начисляват коректно трудовите възнаграждения.

V. АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ – СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През 2020 г. с общината и кметствата не бяха направени всички срещи, свързани с обичайната дейност и възможности за поставяне на различни проблеми поради възникналата ситуация и спазване на протиепидемичните мерки срещу разпространението на COVID-19. Ръководството на стопанството остава отворено към всички въпроси от заинтересованите страни независимо от начина, по който са поставени – чрез електронна или друг вид поща.

Сериозно внимание се обръща на въпроса относно задоволяване на нуждите от местното население с дърва за огрев за собствени нужди и дървен материал.

Местното население закупува дърва за огрев от склад на база установен ценоразпис и по тарифа на корен, след предоставени списъци от кмета на общината и кметовете на населените места. Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев.

Ежегодно се публикуват всички предвидени горскостопански дейности в обхвата на ДГС „Алабак”. Обявено е публично (на интернет сайта на стопанството в раздел „Горска сертификация” и с писма до всички заинтересовани страни по списъка), че всички заинтересовани страни могат да вземат участие във всеки един етап от извършване на мониторинга.

След публикуване на настоящия доклад за мониторинг е планирана среща с всички заинтересовани страни проявяващи интерес.

По надлежния ред с всички заинтересовани страни се съгласуват описаните долу документи, като им се изпраща писмо с информация, къде са публикувани и в какъв срок могат да дават предложения по тях:

- Вътрешни правила за разрешаване на спорове, свързани с правата на собственост и ползване, правата на работниците и местните общности на ТП ДГС „Алабак“;
- Оценка на социалното въздействие от дейността на ТП ДГС „Алабак“;
- Правила за защита на лицата, подаващи сигнали;
- Антикорупционна политика;
- Планирани дейности за текущата година;
- Анализ на екологичните стойности;
- Доклад за проведения мониторинг през предходната година;
- Обявление за участие в мониторинга през настоящата година;
- Анализ на ефекта от дейността на ТП ДГС „Алабак“.

Запознаването на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горска сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии – държавна собственост в обхвата на ТП ДГС „Алабак“ се осъществява по отговорен начин, съчетаващ екологичните, икономическите и социални ползи от горите.

VI. НЕЗАКОННИ / НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ.

Съществуващата пътна мрежа до почти всяка точка, както и многото населени места на територията ТП ДГС „Алабак“, създава реална предпоставка за извършването на нарушения. Близостта на ромските махали до горските територии, както и високата безработица е причина за нарушения около тях. Ръководството на стопанството набляга на превантивната работа с ромите, като се опитва да им осигури работа към дърводобивните фирми на територията на стопанството, но не всички се ангажират с работа, като единственото им желание е да получат документ за добив на дърва от за местно население с намерението за незабавна продажба и бърза печалба.

Общият брой на нарушенията през 2020 г. в ТП ДГС „Алабак“ е 81. Броят на разкритите нарушения е 37, като всичките са по Закона за горите. Броят е приблизително еднакъв с констатираните нарушения през 2019 г. Дървесината от нарушенията през 2020 г. е два пъти по-малко от нарушенията през 2019 г.

Взаимодействието с други институции, като РУ Велинград, прокуратура, РДГ Пазарджик, ИАГ, РСРБЗН Велинград и др. са много добри. Няма проблеми при работа с тях, като винаги се отзовават при подаване на сигнал на телефон 112 и служителите на стопанството получават тяхното активно съдействие при установяване и откриване на извършителите на нарушения. Съставените актове (АУАН) се изпращат в РДГ Пазарджик, тъй като директора на РДГ е административно наказващият орган и издава наказателните постановления.

През 2020г. са наложени дисциплинарни наказания на десет служители имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горските територии, като осем са наказани със „Забележка“ и двама с „Предупреждение за уволнение“.

За подобряване опазването на горските територии и предотвратяване на нарушенията, се изготвят графици и се дават дежурства през почивните дни на територията на стопанството, основно около ромските махали. Засилен е също контрола към работата на дърводобивните фирми на територията на стопанството, чрез извършване на редовни проверки на сечищата по спазване на дисциплината на ползване. Правят се предписания и се поставят срокове за отстраняване и налагане на съответни санкции. Има задържани гаранции на изпълнителите на възложен дърводобив при неизпълнение на договорите и допуснати нарушения в обектите.

VII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИЯ ПЛАН.

Изпълнението на Горскостопанския план на ТП ДГС „Алабак” през 2020 год. по отношение на сечите е следното:

- Възобновителни сечи:
  - по ГСП - 26020 м³ стояща маса;
  - отсечени - 16078 м³ стояща маса;
- Отгледни сечи:
  - по ГСП - 45400 м³ стояща маса;
  - отсечени - 44876 м³ стояща маса;
- Технически сечи:
  - по ГСП - 639 м³ стояща маса;
  - отсечени - 414 м³ стояща маса;
- Принудителни сечи:
  - по ГСП - 0 м³ стояща маса;
  - отсечени - 3586 м³ стояща маса;
- **Всички сечи:**
  - по ГСП - **72059 м³ стояща маса;**
  - отсечени - **64654 м³ стояща маса.**

От така представената информация се вижда, че като цяло превишение в годишното ползване през 2020 година не се констатира. Разгледано по видове сечи също няма превишение. Само принудителните сечи не са предвидени по ГСП, но в количествено отношение те се компенсират от по-малкото ползване в другите сечи.

По отношение на залесяването съответно почвоподготовката е предвидена площ от 54 дка годишно. През 2020 година по финансовия план са заложени и съответно са залесени 39 дка, а почвоподготовка за следващата година не е предвидена. При проверки на терен в предвидените по ГСП площи за залесяване в десетгодишния период се констатира, че по-голяма част от тези площи са неподходящи за залесяване, като основно са се самовъзобновили и са пръснати на многобройни сравнително малки площи (напр. от короядни петна). Резултатите от тези проверки бяха обобщени и представени в ЮЦДП – Смолян. Също така след като се взеха предвид залесените площи през предходните години от действието на ГСП и се приспаднаха неподходящите (естествено възобновени), се получи, че за оставащия период на действие на ГСП следва да се прави по 3 дка годишно почвоподготовка и съответно залесяване. С това количество се залагат тези дейности по ГСП в изготвянето на финансовите планове на стопанството за следващите години.

Отглеждането на млади насаждения без материален добив по ГСП е 126 дка годишно. През 2020 година в ТП ДГС „Алабак” изпълнението на тази дейност е на 173 дка. Разликата ще се компенсира при планиране на площите през следващите години от действие на ГСП.

По ГСП са заложени шест противопожарни депа в обхвата на стопанството. През годините те се дооборудват или се подменя част от оборудването, като се поддържат съгласно изискванията и предписанията от съответните контролни органи. За целта през 2020 година са изразходвани 940 лв. за закупуване на фенери и радиостанции за депата.

VIII. ПРОМЕНИ В ГРАНИЦИТЕ, СОБСТВЕНОСТТА, ФУНКЦИОНАЛНОСТТА И ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИИ В РАМКИТЕ НА СТОПАНСТВОТО.

В ТП ДГС „Алабак” през 2020 година не се констатира движение по отношение на собствеността, като разпределението на общата горска площ е следното:

1. Горски територии – държавна собственост – 25 525 ха. Тази площ включва управляваните и стопанисвани от ДГС „Алабак” сертифицирани площи в размер на 25522,5 ха плюс 2,5 ха – площта на горски разсадник „Кемера”, който не е включен към сертификата.
2. Общинска собственост – 893 ха (извън сертификата).
3. Частна собственост на юридически лица – 19 ха (извън сертификата).
4. Частна собственост на физически лица – 566 ха (извън сертификата).

IX. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ (РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

В района на ТП ДГС „Алабак” гр. Велинград през 2020 год. по отношение на лесозащитата основен проблем представляват падналите тежки снегове и силния вятър, от които бяха повалени много дървета.

Своевременно са подавани сигнални листове и са съставяни поетапно предложения за предписания за одобряване от РДГ-Пазарджик и са изготвени инвентаризационни описи до 5 % от запаса на насажденията. В одобрените отдели са водени санитарни и принудителни сечи.

Нападенията от върхов корояд са обикновено на единични дървета по целите площи на насажденията.

Санитарни и принудителни сечи са водени и в насажденията, където има трайно изсъхване на дъба, съхнене на бора, съхнене на елата, на бука, снегоизвиване на стъблата, ветролом и ветровал.

Горските стражари са извършвали лесопатологични наблюдения в охранителните си участъци и сигнализират своевременно за степента на нападенията.

Към 31.12.2020 год. в електронната информационна система на *system.iag* и регистъра на ДГС „Алабак” са заведени 670 бр. сигнални листове и 451 лесопатологични обследвания в държавни горски територии, които са разпределени по вредители и други фактори, както следва:

- за върхов корояд – 201 бр.
- борова процесия – 3 бр.
- борова листна оса – 11 бр.
- за съхнене на бора – 249 бр.
- за съхнене на смърча – 12 бр.
- за съхнене на елата – 8 бр.
- за съхнене на зелена дугласка – 1 бр.
- за съхнене по широколистните – 122 бр.
- за снеголом и снеговал в иглол. – 50 бр.
- за снеголом и снеговал в широкол. – 4 бр.
- за ветролом и ветровал – 3 бр.
- за снегоизвиване на стъблата по широколистни – 6 бр.

На територията на ТП ДГС „Алабак” през 2020 г. е възникнал само един пожар, който следва да се регистрира в информационната система на ИАГ и е на площ по-малка от декар без унищожена горскодървесна растителност. Има частични запалвания на сухи треви и храсти с площ под 1 дка, които са изгасени моментално и не са нанесени поражения по горскодървесната растителност.

Като цяло здравословното състояние на горите на ТП ДГС „Алабак” е сравнително добро, изхождайки от процента на повредите спрямо общата горска площ.

X. ПОЛЗВАНЕ / ДОБИВИ И ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДГС „АЛАБАК”.

1. Вид и количество на добитите продукти (вкл. Недървесни горски продукти).

През 2020 година са добити следните продукти от държавни горски територии, собственост на ТП ДГС „Алабак”:

- Дървесина – 58 549 м³ от различни категории и сортименти: трупи за бичене, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев;
- Иглолистни шишарки (черен бор) – 400 кг;
- Листников фураж – 1030 м³;
- Зеленина – 18 м³;
- Паша на едър рогат добитък – 125 бр.

2. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г. е както следва:

Общо добита дървесина – 58 549 м³; реализирана дървесина 57 695 м³:

- на корен от местно население – 16 783 м³
- на корен от промишлен добив – 15 117 м³
- възложен добив (търговци) – 26 649 м³
- продажба на дървесина от склад – 25 795 м³

Изпълнението е на 109 % спрямо заложените разчет за годината.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии-държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти. Възлагането на добива на дървесина, както и продажбата на дървесина на корен и от склад за търговци са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда на цитираната наредба.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба.

За добива на дървесина през 2020 г. са сключени договори с фирми, които са запознати с изискванията на стандарта. В тръжните документи (в проекта на договор) за съответните процедури е заложено изискване за представяне на фактура за закупено защитно облекло, съответстващо на работните позиции.

3. Извършените лесокултурни дейности през 2020 г. са както следва :

. Разсадниковото производство обхваща Горски разсадник „Кемера”. През 2020 год. са произведени 30 688 бр. семенищни фиданки, които са използвани основно за обезпечаване на необходимостта от посадъчен материал за залесяване и попълване на горски култури в ТП ДГС „Алабак”, но също и за други стопанства от обхвата на ЮЦДП.

. Залесяване на горски култури – 39 дка от иглолистни дървесни видове предимно бял и черен бор. В това число са включени 24 дка, върху които е извършена почвоподготовка през есента на 2019 год. и 15 дка, върху които е извършено презалесяване на новосъздадени горски култури с процент на прихващане под 25%.

. Попълване на горски култури – 49,5 дка.

. Отглеждане на култури – 334,5 дка, като в това число е включено двукратно отглеждане на едногодишните, като второ отглеждане е извършено в част от подотделите, където е необходимо и еднократно отглеждане на две-, три- и четири годишните горски култури.

. Отглеждане на млади насаждения без материален добив на площ от 173 дка.

. Маркирани са 73 810 куб.м стояща маса, като в т. ч. са включени и редовния лесосечен фонд за 2021 година, както и допълнителни количества за 2020 година от пострадалите насаждения – основно санитарни сечи.

. Поддържане на 5 545 м съществуващи минерализовани ивици.

Изпълнението на дейностите е извършено, при спазване на действащата нормативна уредба.

5. През 2020 г. е извършван ремонт на съществуващи горски пътища съгласно заложеното по одобрените технологични планове, като за опазване на същите фирмите, извършващи горскостопански дейности, са информирани и са им издавани разрешителни за достъп за превозните средства. За годината са издадени 181 бр. разрешителни за достъп на техника до ГТ.

XI. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ГОРИ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/или зони, както и за ограничения посочени в заповедите за обявяването им и изискванията на плановете им за управление.

Разработени са формуляри за мониторинг на ВКС и биологичното разнообразие на територията на ТП ДГС „Алабак”. През 2020 г. са попълнени общо 114 бр. формуляри.

При разработване на доклада за ВКС са установени следните животински видове:

Кафява мечка /*Ursus arctos*/ - не може да се установи точен брой индивиди. Намират се само следи и изпражнения. Като се има предвид начина на живот може да се каже, че един индивид не живее само в границите на едно стопанство.

Дива коза /*Rupicapra rupicapra*/ - не са установени точен брой индивиди за 2020 г., тъй като обитават основно територията на съседното ДЛС Чепино в района на скалите на мраморната кариера Лепеница. Понякога част от тях преминават и в територията на ДГС „Алабак”. Потенциално застрашени от хищници и браконьерство.

Глухар /*Tetrao urogalus*/ - установени през 2017 г. 5 бр. индивиди – 2 мъжки и 3 женски по време на пролетна таксация на дивеча. През 2020 г. няма точен брой. Виждат се само следи.

Попълнени са формуляри за следните растителни видове с природозащитен статус, установени на територията на ДГС „Алабак”:

Растителен вид	Ендемит	ЗБР (приложение)	ЧКБ	IUCN	CITES
Жълт планински крем – <i>Lilium jankae</i> Kern.	Балкански субендемит	III	P		
Родопски крем – <i>Lilium rhodopaeum</i> Delip.	Балкански	III	P		
Гръцка ведрица – <i>Fritillaria graeca</i> Boiss.	Балкански	III	P		
Източна ведрица – <i>Fritillaria orientalis</i> Adams.		III	P		
Снежно кокиче – <i>Galanthus nivalis</i> L.		III	3		+
Оливиеров минзухар – <i>Crocus oliveri</i> J. Gay.	Балкански	III	P		
Шлемов салеп – <i>Orchis militaris</i> L.		III	P		
Обикновена кандилка – <i>Aquilegia vulgaris</i> L.		IV	P		
Горска съсънка – <i>Anemone sylvestris</i> L.		III	3		
Костова тлъстига – <i>Sedum kostovii</i> Stef.	Български	III	P	R	
Ресничест дебелец – <i>Sempervivum ciliosum</i> Craib.	Балкански	III	P		
Петров кръст – <i>Lilium martagon</i> L.		IV			
Родопска горска майка – <i>Lathraea rhodopea</i> Dingler	Балкански	III	P	R	
Панчичева пищялка – <i>Angelica pancicii</i> Vand.	Балкански		P		
Есенно ботурче – <i>Cyclamen hederifolium</i> Ait.		IV			
Лудо биле – <i>Atropa belladonna</i> L.			P		
Поречолистен лопен – <i>Verbascum roripifolium</i> Hal.	Балкански		P		
Пухест лопен – <i>Verbascum eriophorum</i> Godr.	Балкански	III			

Общо 15 растителни вида са установени на територията на ДГС „Алабак”, които попадат в списъка с видове, приложен в Закона за биологичното разнообразие. В приложение III със статут «защитени» са включени 12 от растенията, а останалите 3 са записани в приложение IV, намиращи се в режим на опазване и регулирано ползване.

От трите категории - „изчезнал” (И), „застрашен” (З) и „рядък” (Р) вид, посочени в

Червената книга на България (том I, 1984г.) на територията на ДГС „Алабак” при проведените проучвания са установени общо 15 вида (2 от категорията „застрашен” и 13 от категорията „рядък”).

В списъка на Международен съюз за опазване на природата (IUCN) с категория „рядък” са включени два вида.

Според Конвенцията за международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) един от видовете (снежно кокиче – *Galanthus nivalis* L.) е включен в списъка за опазване в България.

Всичките описани и инвентаризирани в процеса на настоящия мониторинг находища на растителни видове са в добро и задоволително състояние. Не се наблюдава влияние от антропогенна намеса.

В ТП ДГС „Алабак” през 2020 год. е извършен годишен мониторинг по документи на **ВКС 2** – Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт. Ползвани са горскостопанският план на стопанството, годишният план за ползване на дървесина, одобрените през годината план-извлечения за сечите непредвидени по ГСП и др. В тази консервационна стойност попада цялата сертифицирана площ на стопанството. Не се констатира допълнителна антропогенна фрагментираност на територията на стопанството. Изкуственото залесяване е сведено до минимум, като през 2020 год. няма почвоподготовка и съответно за 2021 год. не е предвидено залесяване, като се залага на естественото възобновяване. По този начин е започнало естествено възстановяване и върху цялата горска площ на възникналия през 2019 година пожар в ГСУ „Чепино” в близост до гр. Велинград, кв. Анезица (ромската махала) и засега не се предвижда изкуствено залесяване. В подотделите, в които се извършва сеч, задължително се оставя мъртва дървесина и биотопни дървета, които се обозначават на терен. Работи се също така активно по отношение на превантивната дейност за недопускане на екстремни събития като пожари или каламитети. Контролират се и се спазват мерките за пожарна безопасност. Своевременно се извършват санитарни и принудителни сечи с цел недопускане развитието на каламитети.

През 2020 год. е извършен е мониторинг на **ВКС 4** - Екосистемни услуги от критично значение. Основни екосистемни услуги от критично (незаменимо) значение в определени ситуации вкл., опазване на водосбори и контрол на ерозията на уязвими почви и склонове. Не се констатира нарушения. В резултат на проверките на терен са попълнени формуляри, както следва:

- ВКС 4.1 – Гори - единствени източници на питейна вода – 4 бр. формуляри;
- ВКС 4.3 – Гори с решаващо противоерозионно значение (наклон над 30 градуса).

Попълнени са 6 бр. формуляри. Няма констатирани увреждания.

➤ ВКС 4.5 – Гори с решаващо значение за състоянието на селскостопанските дейности (земеделие, рибни запаси) и за защитата на инфраструктурните обекти. Попълнени са 2 бр. формуляри за подотдели от защитната ивица на ЖП-линия. Проверените площи са в добро състояние.

При извършения мониторинг на **ВКС 6** – Културни ценности, са разгледани общо шест обекта – пет параклиса и един църковен храм, описани в доклада за ГВКС. Попълнени са формуляри за всички обекти. Описаните площи включват не само подотдел, в който попада мястото, но и съседни подотдели. Състоянието им е добро. Съобразява се да не се променя ландшафта на района чрез лесовъдски мериприятия или друга човешка намеса.

Извършеният мониторинг в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Алабак” показва, че до момента горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо на добрите практики за стопанисване.

XII. ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОБРАЗЦИ ОТ ЕСТЕСТВЕНИ ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ

Представителните образци от естествени горски екосистеми включващи и горите във фаза на старост (ГФС) за ТП ДГС „Алабак” са представени подробно в Приложение № 1 към изготвения през 2018 година Доклад за горите с висока консервационна стойност. В така разработения списък са включени десет типове горски екосистеми, от които девет са типове гора и една група от тревни екосистеми. От всяка от деветте типа гора минимум 5 % са включени в ГФС и минимум 10 % са в представителните образци от естествени горски екосистеми. Описаните тревни екосистеми – естествени формации от треви и храсти са включени изцяло в представителните образци.

Процедурата за мониторинг на ГВКС на ТП ДГС „Алабак” през 2020 година включва текущ контрол – непрекъснати проверки на терен от служители на стопанството, при които се попълват формуляри за мониторинг на ВКС и биологичното разнообразие.

При мониторираните екосистеми (ВКС 3) не са констатирани проблеми по отношение на здравословното състояние, сукцесионни процеси или други негативни тенденции.

Предстои да се извърши актуализация на Приложение № 1 към Доклада за ГВКС на ТП ДГС „Алабак”, тъй като е разработен по време на действие на предходния лесоустройствен проект на стопанството и се получава разминаване в наименованията и площите на подотделите със сега действащия горскостопански план на ТП ДГС „Алабак”, както и определена динамика в структурата и състава на насажденията.

XIII. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ТП ДГС „АЛАБАК” ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

След приключване на горскостопанските дейности през 2020 год. е извършена оценка на въздействието на дейностите върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП ДГС „Алабак”. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните по-обща констатации:

1. Кратък преглед на използваните лесовъдски системи и процесите на възобновяване.

В последните години в ТП ДГС „Алабак” се залага все повече на лесовъдски системи базирани на естественото възобновяване на гората, като изкуственото залесяване се свежда до минимум. През 2020 год. не е планирана почвоподготовка и съответно залесяване за следващата година. По този начин се разчита на естествената гора, възобновена без човешка намеса и много по-устойчива в условията на средата.

2. Наличие и разпространение на инвазивни видове.

В ТП ДГС „Алабак” има разработени следните документи в тази насока:

- Списък на инвазивните видове установени на територията на стопанството;
- Програма за мониторинг и контрол на инвазивните видове;
- Доклад за разпространението на инвазивните видове на територията на ТП ДГС „Алабак” през 2020 год.

От така изброените документи става ясно, че в обхвата на стопанството от инвазивните видове се среща само Бялата акация – *Robinia pseudoacacia*. Като цяло площта на горите заети с акация е 50,4 ха, което представлява по-малко от 0,2 % от сертифицираната площ на ТП ДГС „Алабак”.

Не се наблюдава разширяване на акациевите култури.

3. В ТП ДГС „Алабак” през 2020 год. е извършен мониторинг на видове и екосистеми от ГВКС и представителните образци от естествени горски екосистеми. Резултатите са описани подробно по-горе в т. XI и т. XII от настоящия доклад.

4. Негативни въздействия от използване на биологични агенти, пестициди и торове няма, тъй като в държавните горски територии на ТП ДГС „Алабак” не са използвани препарати за растителна защита с изключение на разсадника, който е извън сертифицираната площ и в него са използвани само разрешени препарати при спазване на всички нормативни изисквания.

5. Природни бедствия в резултат от горскостопанските дейности в ТП ДГС „Алабак” не са констатирани.

6. Негативни въздействия върху водни ресурси вследствие на проведените горскостопански дейности в ТП ДГС „Алабак” не са наблюдавани. При наличие на водни течения са дефинирани мерки за опазване в листа за предварителна оценка. Мерките са записани и след маркиране в карнет-описа и технологичния план на насаждението.

7. Няма негативни въздействия върху почвите (ерозия, уплътняване, замърсяване и др.) вследствие на проведените горскостопански дейности.

8. Състоянието на постоянните и временни горски пътища се поддържа в добра форма с наличната в стопанството техника – два броя колесен багер товарач, един верижен багер и един камион самосвал.

През 2020 г. е извършван ремонт на съществуващи горски пътища съгласно заложеното по одобрените технологични планове, като за опазване на същите се изграждат отводнителни канавки, използват се скари за преминаване през водни течения и фирмите, извършващи

горскостопански дейности, са информирани и им са издавани разрешителни за достъп за превозните средства. За годината са издадени 181 бр. разрешителни за достъп на техника до горски територии – държавна собственост.

Тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани или са поставени купчини от клони, изискванията и начина са описани в изготвените карнет-описи и технологични планове.

9. По отношение на отпадъците в горските територии ръководството на стопанството се отнася много сериозно и са предприети конкретни действия.

Направени са дървени кошове за отпадъци, които са поставени по маршрута от Велинград до м. Начовото, тъй като това е любима дестинация за туристите – жители и гости на курортния град, с цел да не се създава предпоставка за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

Изпратено е писмо до Кмета на Община Велинград, като чрез него да се запознаят и кметовете на малките населени места в общината. С писмото се иска съдействие не само за почистване на евентуални замърсявания, но и за постигане на по-голяма информираност чрез кметовете до местното население по отношение на недопускането на изхвърляне на битови отпадъци на нерегламентирани места и особено в горските територии. Тук съществен проблем се оказва фактът, че в територията на ТП ДГС „Алабак” попадат както общинският център гр. Велинград също и петнадесет землища от общината с над двадесет населени места между горските територии. Затова превенцията е от съществено значение.

XIV. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ СОЦИАЛНАТА СРЕДА.

ТП ДГС „Алабак” има изготвена, одобрена от директора и публикувана на сайта на предприятието социална оценка от 2018 година, която се съгласува с всички заинтересовани страни от списъка.

Във връзка с дейността по управление на ТП ДГС „Алабак” през 2020 год. не са постъпвали жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности, засегнати и заинтересовани страни.

При осъществяване на всички дейности в горските територии на ТП ДГС „Алабак” не се оказват негативни въздействия върху източниците на питейна вода и други ползвания на водни ресурси, като са взети превантивни мерки за недопускане на подобни въздействия и за напред особено при осъществяване на основната дейност – дърводобива.

При ползването на дървесина 30 % от количествата се предоставят на местни фирми при спазване на изискванията на Закона за горите и всички подзаконовни нормативни изисквания. Ползването на недървесни продукти се извършва изцяло от местното население на Община Велинград, като точните количества са посочени в т. X, т. 1 от настоящия доклад.

Снабдяването с дърва на местното население от общината също се извършва основно от ТП ДГС „Алабак”, тъй като почти всички населени места са в териториалния обхват на стопанството. През 2020 година чрез продажба по ценоразпис по списъците от кмета на общината и кметовете на населени места са предоставени общо 32 199 пр. куб. м. дърва за огрев, в т.ч. 3 816 пр. куб. м. добити на склад и 28 383 пр. куб. м. на корен.

В границите на ТП ДГС „Алабак” съществуват 6 обекта в горски територии, или граничещи с такива, които са включени към ВКС 6. Това са пет параклиса и един църковен храм. Стопанисват се съгласно всички изисквания и в близост до тях не се провеждат стопански мероприятия с изключения на сечи за отстраняване на опасни за безопасността на хората дървета. Мониторингът на тези обекти се извършва съгласно препоръките и указанията от доклада за ГВКС. Обектите са в добро състояние и са представени по наименование и местоположение в следната таблица:

№	Вид на обекта	Име	Местоположение
1.	Параклис	Св. Георги	345 4
2.	Параклис	Св. Илия	38 6
3.	Параклис	Св. Никола	347 1
4.	Параклис	Св. Илия	392 1; 432 а
5.	Параклис	Св. Спас	29 3; 30 3
6.	Църковен храм	Св. Георги	20 а; 332 д; 337 р; 338 1;

XV. ПРОМЕНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА.

Като цяло за периода на извършения мониторинг на ТП ДГС „Алабак” през 2020 г. не са констатирани значими промени в околната среда.

Разработени са формуляри за мониторинг на ВКС и биологичното разнообразие на територията на ТП ДГС „Алабак”. През 2020 г. са попълнени общо 114 бр. формуляри по ВКС 1.2 и 1.3. Резултатите са разгледани подробно по-горе в т. XI от настоящия доклад.

Резултатите от извършения мониторинг на редки и застрашени местообитания според ВКС 3 от Доклада за ГВКС на ТП ДГС „Алабак” е представен в т. XII от настоящия доклад.

За територията на стопанството през ревизионния период на мониторинга не е констатирано заличаване или обявяване на нови защитени зони. Няма също така и големи природни нарушения.

В заключение може да се каже, че основните предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления – екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП ДГС „Алабак”, насочено към всички заинтересовани страни.

Изготвил: *.....П.....
/ инж. Младен Палов /

* *Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679)*